

PARLANDO

O.L.V. VAN LOURDES

ZIEKENHUIS WAREGEM

MEDISCHE INNOVATIES

(R)EVOLUTIES IN DE HEUPCHIRURGIE!

Toen Sir John Charnley nu al 40 jaar geleden de heuparthroplastiek met laag frictie koppel (beter gekend als de heupprothese) op punt stelde, kon hij onmogelijk bevroeden dat hij de meest succesvolle operatie in de orthopedische geschiedenis introduceerde. De gecementeerde Charnley heupprothese is de gouden standaard waaraan nog steeds alle nieuwe prothesen worden getoetst. Dit wil helemaal niet zeggen dat er op deze termijn niets is veranderd. Zowel techniek als indicatie hebben een lange weg afgelegd.

Coxartrose is een aandoening waarbij over de jaren verlies optreedt van het natuurlijke wrijvingskoppel van de heup en een pijnlijke misvorming optreedt van het gewricht met bewegingsbeperking en functiebeperking tot gevolg. Bij een klassieke heupprothese wordt het wrijvingskoppel zijnde de kraakbeenderige oppervlakte van de heup op een drastische wijze verwijderd. De heup wordt in zijn totaliteit weggenomen. Er wordt een kunstgewricht gecreëerd waarbij een pan in het bekken wordt geplaatst. Via de natuurlijke holte in het bovenbeen, het mergkanaal, wordt vervolgens een steel aangebracht. Beide elementen komen met elkaar in contact via een nieuw wrijvingskoppel, doorgaans bestaande uit een ceramisch of metalen kopje en een kunststof element dat in de pan wordt geplaatst. Zowel het materiaal als de techniek werden door de loop der jaren dermate geperfectioneerd. Vandaag wordt deze chirurgie via een minimale huidincisie uitgevoerd zonder schade toe te brengen aan de spieren rond de heup. Deze revolutionaire operatietechniek veroorzaakt minder pijn en leidt tot een sneller en probleemloos herstel. Bovendien is het bloedverlies minimaal zodat een bloedtransfusie niet langer noodzakelijk is.

Het verwijderde bot (de hals en de kop van de heup) kan worden bewaard, behandeld, en later hergebruikt om weefseldefecten bij bijvoorbeeld breuken op te vullen. Zo krijgt de heupkop als het ware een nieuw leven als donorelement. Deze procedure wordt zeer streng gecontroleerd. Om aan alle Europese criteria te voldoen, hebben we een samenwerkingsverband opgestart met Kortrijk, dat uniek in de regio mag worden genoemd. Op deze manier kunnen we als regionaal ziekenhuis toch op een relatief onafhankelijke manier botweefsel bewaren en gebruiken.

Over de jaren heen werd het plaatsen van een heupprothese de meest frequente ingreep in de heupchirurgie. Door de uitstekende resultaten werd de techniek meer en meer toegepast bij steeds jongere personen. Nieuwe problemen doken op. Met name werd vastgesteld dat een groeiende groep jongere personen hogere verwachtingen begon te stellen die slechts ten dele konden worden ingelost met een klassieke heupprothese. Daarnaast leek ook de levensduur van de prothese bij deze groep jonge personen beperkt, met zware revisie chirurgie tot gevolg. Dereck McMinn, wederom een Engelse chirurg, perfectioneerde daarom het principe van de oppervlakte prothese. De 'resurfacing' of 'sporthoop' was geboren. Bij deze ingreep wordt het botweefsel van de heup gespaard en enkel het kraakbeen verwijderd. De heup wordt bekleed met een dunne 'oppervlakte' prothese uit metaal. Door zijn grote duurzaamheid en natuurlijk aanvoelen laat deze prothese toe de meest intense belastingen en sporten te verrichten. Ook deze techniek wordt reeds 7 jaar met groot succes in ons ziekenhuis toegepast.

Toch zijn we niet aan het eind van ons verhaal. Tussen medicamenteuze behandeling en het plaatsen van een heupprothese gaapt een wijde kloof. Recent is men steeds beter de evolutie van kleine gewrichtsletsels naar uiteindelijk slijtage van het gewricht gaan bestuderen. Met zekere afgunst keken we ook naar de minimaal invasieve behandelingstechnieken in andere gewrichten zoals knie en schouder. Een nieuwe vorm van heupchirurgie zag het levenslicht: de heuparthroscopie. Wat in de knie reeds jarenlang mogelijk was, blijkt nu ook toepasbaar op het heupgewricht. De diepe ligging in het menselijk lichaam en de afwezigheid van een gewrichtsruimte maakten het lange tijd zeer moeilijk om een kijkoperatie uit te voeren. Recente technieken waarbij de heup in tractie wordt geplaatst zodat een kunstmatige opening of gewrichtsruimte wordt gecreëerd maken het mogelijk om een kijkje te nemen. Een beter inzicht in het functioneren van het heupgewricht en het opsporen van vroegtijdige letsels van het kraakbeen en de gewrichtsstructuren kunnen de evolutie naar slijtage vertragen of zelfs tegengaan. Het ziet er naar uit dat heuparthroscopie een belangrijke rol zal spelen in de nabije toekomst. Het O.L.V. van Lourdes Ziekenhuis ambieert ook hier een kwalitatief hoogstaande zorg aan te bieden. In 2009 volgt een belangrijke investering om ook deze vorm van heupchirurgie verder uit te bouwen.

JAARGANG 2009
nummer 19 - maart 2009

TEKST
Dr. W. Sioen, Dienst Orthopedie.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Richard Neiryck - algemeen directeur

O.L.V. van Lourdes Ziekenhuis Waregem vzw
Vijfseweg 150 - 8790 Waregem
T 056/62 31 11 F 056/62 30 20
info@ziekenhuiswaregem.be
www.ziekenhuiswaregem.be